

UMFRAGE UNTER PRIESTER-KANDIDATEN. Forschungsbericht des Instituts für Demoskopie Allensbach über eine im Auftrag der Deutschen Bischofskonferenz durchgeführte Erhebung. Von Gerhard Schmidtchen, Universität Zürich, mit einem kommentierenden Nachwort von Karl Forster, Universität Augsburg. Stranica 244, Verlag Herder Freiburg-Basel-Wien 1975.

U ovom svesku je sadržana treća anketa koju je Institutu za Demoskopiju u Allensbachu naredila sprovedi Biskupska konferencija Njemačke godine 1974. Ova je anketa sprovedena među svećeničkim kandidatima. Među svećeničke kandidate rasposlali su 2.400 anketnih listića. Od toga ih se 1.726 vratilo Institutu, što je za anketu veoma visok postotak (71,5%). Zato rezultati ankete mogu imati veoma veliku vrijednost. Na anketnim listićima bilo je postavljeno 128 pitanja (o odgovoru u roditeljskoj kući, o roditeljima, o utjecajima u dječjačkom razdoblju i u razdoblju rane mladosti, o studiju, utjecajima na izbor svećeničkog zvanja, izgledima za svećeničko zvanje, o svećeničkoj službi, o celibatu, o crkvenim pitanjima, o društvenim i političkim pitanjima, o samoj osobi ispitanika i slično). Sve te odgovore koji su stigli sistematski su razradili Gerhard Schmidtchen iz Züricha i Karl Forster iz Augsburga.

Svima nam je dobro poznato da su studenti — pa prema tome i studenti teologije — jedna posebna društvena skupina. Oni s posebnim osjećajem registriraju razvojne tendencije društva. Prema tome ta anketa nije interesantna samo za studente nego i za šire društvo. Analiza ispitnih listića i odgovora pokazuje da nema povratka na staro, ka konzervatizmu, a također pokazuje da se, izgleda, taj bitno kritički trend neće ublažiti. Zanimljivo je da se iz anketnih odgovora dobiva dojam kako mladi teže k produbljenoj duhovnosti. Tako i u tom pogledu mladež može Crkvi biti kriterij njezine duhovne obnove.

Rezultati i analiza ove ankete izvršno će poslužiti svima onima koji se muče oko odgoja mladih, osobito poglavarima u sjemeništima i u redovničkim kućama. Svima koji se

zanimaju za svećenička zvanja toplo preporučamo.

A. Rebić

SLUŽBA BOŽJA. Liturgijsko pastoralna revija XV (1975) br. 1—4, Makarska.

Ova je naša revija doživjela pravi preporod: okupila je uredničko vijeće, koje već imenima mnogo obećava. I zaista, oblik i sadržaj revije visoko je odskočio. Uz članke liturgijsko-pastoralnog ali kod nekih i općenito teološkog ili duhovnog usmjerenja, postoje rubrike »Za razmišljanje«, »Saopćenja«, »Praktična pitanja« i »Prikazi, osvrti, ocjene«, premda valja odmah priznati, da njihovo razgraničenje nije dovoljno određeno.

CLANCI liturgijskog sadržaja: M. Kirigin, *Zajednica i obred*, 6—12; Isti, *Da li je dovoljno čitanje pročitatih?*, 132—141; Z. Linić, *Liturgija malih grupa*, 184—197; V. Devetak, *Liturgija časova*, 20—29; 126—132; 198—209; Isti, *Došašće*, 254—257; *Sakrament pokore (pomirenja)*: Lj. Rupčić (biblijski vid), 261—267; P. Žmire (povijesni prikaz), 268—277; Š. Šipić (moralni vid), 285—296; B. Škunca (liturgijski vid), 297—307; A. Trstenjak (psihološki vid), 308—318; B. Škunca, *Značenje i raspored pojedinih mjesta u crkvi*, 113—125; V. Merćep, *Bilanca koncilске liturgijske reforme*, 174—183; P. Belić, *Budućnost liturgije u Njemačkoj — i Hrvatskoj*, 210—219.

Prijevodni iz strane literature: C. Vagaggini, *Neke teološko-liturgijske polazne točke u reformiranoj liturgiji*, 13—19; A. Mayer, *Mir s Bogom preko pomirenja s Crkvom*. Kritički osvrt na teologiju novog Reda pokore, 281—289; G. Griesl, *Pastoralni vid sakramenta pokore*, 319—326.

Pastoralnog su sadržaja: Š. Šipić: *Briga za duhovna zvanja*, 82—91; Ž. Bezić, *Odgovornost matične Crkve i Crkve prihvata za pastoral turista*, 92—103; S. Anić, *Mjesto prirodnih znanosti, filozofije i psihologije u katehezi*, 104—112.

Općenito teološkog i duhovnog sadržaja: R. Schnackenburg, *Poruka Uskrsa i njezin izazov*, 2—5; V. Merćep, *Stav prema novozavjetnim spisima*, 30—35.

ZA RAZMIŠLJANJE: *Vazmeno otajstvo* (S. Zedda, 42—54; 142—147); *Meditacija — put do sadržaja i smisla* (B. Škunca, 220—230).

SAOPĆENJA: u ovoj rubrici donosi revija osobno i pastoralno važne, potrebne ili barem korisne izjave, vijesti i pobude s različitih područja.

PRAKTIČNA PITANJA:

Od praktičnih pitanja tretira revija odnos župnika prema knjizi *općenito* (V. Vrčić, 155—159), *značaj liturgijske knjige za narod* (J. Radić, 65—68), *način spomena pokojnih u euharistijskoj molitvi* (243), *liturgijsku službu đakona* (Š. Š., 239—242), *dijeljenje pričesti* (70—71), *celebraciju i liturgijsko ruho* (69—70), *pojedinačnu i općenitu ispovijed* (159—161), *ispovjedaonicu kao mjesto sakramenta pomirenja* (L. Oreč, 327—328) te *svećenički premještaj* (V. Vrčić, 231—238).

PRIKAZI, OSVRTI, OCJENE — upotpunjuju rubriku »Saopćenja« prikazima nekih novih liturgijskih knjiga, recenzijama, osvrtima na događaje, napise itd.

Sve u svemu 332 stranice vrijednih priloga i hvale vrijednih pokušaja na području liturgijsko-pastoralnog nastojanja naše Crkve.

V. Z.

Michael Lacko S. J., SYNODUS EPISCOPORUM RITUS BYZANTINI CATHOLICORUM EX ANTIQUA HUNGARIA VINDOBONAE A. 1773 CELEBRATA (= *Orientalia Christiana Analecta* 199), Roma 1975. str. 320.

Djelo M. Lacka, profesora Papinskog Orijentalnog Instituta u Rimu, zbirka je dokumenata o sinodi katoličkih biskupa istočnog (bizantskog) obreda s područja tadašnje Austro-Ugarske, održanoj u Beču 1773. godine. Dokumentima je dodao povijesni uvod i razjašnjenja.

U Uvodu (7—20) autor daje opće podatke o broju kršćana istočnog obreda na tom području, te posebno podatke o trim zajednicama istočnih kršćana, sjedinjenih s Katoličkom Crkvom: Hrvatima, Rutenima i Rumunjima. Iznosi zatim stanje njihove crkvene organizacije — međuso-

šno neusklađeni kanonski propisi —, koje je nametalo potrebu sinode. Neposredni povod toj sinodi bilo je pitanje pravovjernosti liturgijskih knjiga istočnog obreda, što ih je pod nadzorom rutenskog biskupa I. Bradača štampala tiskara J. Kurzböcka, koju je upravo za to osnovala carica Marija Terezija. Stvarno se na sinodi osim pitanja liturgijskih knjiga raspravljalo o reduciranju zapovjednih blagdana za katolike istočnog obreda, kako je to već bilo provedeno za pripadnike zapadnog obreda istoga područja; o zlorabama glede štolarine, o nedostatnom školovanju klera, o socijalnom položaju klera i vjernika istočnog obreda, o neadekvatnom tretiranju vjernika istočnog obreda od strane pučkih misionara zapadnog obreda te o samom imenu katolika istočnog obreda.

Dokumenti su podijeljeni u četiri grupe:

I — *Sinodalni dokumenti* obuhvaćaju *Zapisnik* svih 19 sinodalnih sjednica, što ga je vodio J. Keresztury (3—68), *Sinodalno pismo* što su ga biskupi o svom radu uputili carici Mariji Tereziji (25—32) i dokumente koji se u *Zapisniku* spominju i na kojima se temelje zahtjevi i zaključci sinode (69—91).

II — *Dokumenti što su prethodili sinodi* (93—201) sastoje se od prepiske između državnih ureda i ureda Svete Stolice te samih katoličkih biskupa istočnog obreda o liturgijskim knjigama, osobito s obzirom na »Filioque« i na zakonitost štovanja svetaca što su u kalendar uvršteni poslije istočnog raskola.

III — *Dokumenti iz vremena održavanja sinode* (203—250) sadrže prepisku o pitanjima sinode od njezina sazivanja do zaključenja. Radj se o pitanjima i teološke i tehničke naravi.

IV — *Dokumenti poslije sinode* (251—305) odnose se na odobrenje i provedbu njezinih zaključaka sa strane carice Marije Terezije i državnih vlasti.

Tko god želi upoznatj puteve Unije u ovom dijelu kršćanskog svijeta, naći će u ovom djelu nenadoknadivo vrelo podataka i razjašnjenja. Kakogod su pisani u službenoj uredskoj formi, dokumenti nimalo ne skrivaju ni osobne dimenzije ove rasprave, koja napr. kod osamljenog rutenskog biskupa I. Bradača nara-